Yksityisten katsastustoimipaikkojen liitto ry:n (YKL ry) lausunto asiassa ”Hallituksen esitys eduskunnalle Wienin katsastussopimuksen muutosten hyväksymiseksi ja sopimuksen voimaansaattamiseksi”

Yleistä

Katsastuksen tehtävä on Ajoneuvolain (82/2021) mukaisesti varmistaa

- ajoneuvojen liikenneturvallisuus,
- ympäristöystävällisyys
- rekisteritietojen oikeellisuus.

Katsastustoimintaan liittyy myös kansainvälisiä säädöksiä ja sopimuksia, joilla pyritään varmistamaan tasavertainen kilpailuasetelma sekä tekniikkaneutraalius eri valtiossa toimivien liikenteen toimijoiden suhteen.

Hallituksen esityksessä liikenneturvallisuutta sekä ympäristöystävällisyyttä parannettaisiin lisäämällä uusien tekniikoiden edellyttämiä tarkastuskohteita, katsastuksessa sekä varmistettaisiin mm. kuljetusyritysten toimintaedellytyksiä Suomen ulkopuolella.

YKL ry:n kanta

YKL ry kannattaa hallituksen esityksen toimia. Vaikka muutosehdotukset katsastuksen arvosteluperusteisiin ovat vaikutuksiltaan vähäisiä, ovat ne oikeansuuntaisia.

Jatkokehitys

YKL ry pitää tärkeänä, että niin turvallisuuden kuin ympäristöystävällisyyden osalta katsastustoiminnan vaatimusten kehittämistä jatketaan.

Turvallisuuden osalta keskeistä on se, että ajoneuvojen aktiiviseen turvallisuuteen vaikuttavien toiminnallisuuksien toimintakunnosta varmistutaan. Uusien autojen osalta monesti tämä hoituu ns. merkkikorjaamoissa, mutta kaluston iän karttuessa harva enää käyttää ajoneuvojaan merkkihuolloissa. Kun laitteiden toimintavarmuuden testaaminen jää, ovat kaikenlaiset virhetilanteet mahdollisia. YKL ry esittää huolensa siitä, että ensimmäiset vakavat onnettomuudet tällaisille ajoneuvoille voivat tapahtua jo lähitulevaisuudessa. Erityisesti ajoneuvon ohjaukseen puuttuvat toiminnallisuudet ovat kriittisiä. YKL ry toivoo, että jatkossa katsastuksen arvosteluperustesäädöksiä laadittaessa kiinnitettäisiin enemmän huomiota juurikin näihin toiminnallisuuksiin.

Ympäristönäkökulmien osalta olisi keskeistä puuttua ajoneuvojen käyttöönoton jälkeisiin säädösten vastaisiin muutoksiin. Nykyisten katsastuksen arvosteluperusteiden puitteissa ei ole mahdollista puuttua suureen osaan säädöstenvastaisista muutoksista, koska katsastukselle säädetyillä testausmenetelmillä niitä ei voida havaita. On yhteiskunnan resurssien tuhlausta edellyttää tyyppihyväksynnän kautta uusilta autoilta erittäin tiukkojen ympäristövaatimusten täyttymisitä, jos esim. erilaiset pakokaasujen puhdistuslaitteistot voi heti käyttöönoton jälkeen poistaa. Päästömanipulaatioihin liittyy myös paljon harmaata taloutta, koska usein päästömanipulaation kautta saatu taloudellinen hyöty niin tekijöiden kuin tilaajien puolella ei päädy viralliseen kirjanpitoon. YKL ry toivoo, että asiassa aloitettu LVM:n selvitys etenisi, ja johtaisi pian jatkotoimenpiteisiin säädösmuutosten muodossa.

Helsingissä 18.5.2021

Björn Ziessler
Toiminnanjohtaja